

Ak-Tek Sa?I?kta Sosyal Medya Kullan?m? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ak-Tek Sa?I?kta Sosyal Medya Kullan?m? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16489>

Özet

Ak-Tek Sa?l?kta Sosyal Medya Kullan?m? Ölçe?i, sa?l?k profesyonellerinin sosyal medya platformlar?n? mesleki ve ki?isel geli?im amaçlar? do?rultusunda kullan?mlar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle aile hekimlerinin bu platformlarla etkile?imlerinin mesleki yeterliliklerine ve ki?isel geli?im süreçlerine olan etkilerini de?erlendirmeyi hedefleyen kapsamlı bir yüksek lisans tezi çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r. Ölçek, çok boyutlu bir yapıyı temsil eden 5 alt boyut ve toplam 60 maddeden oluşmaktadır.

Ölçe?in geli?tirme süreci, yapı geçerli?i ve güvenilirlik analizlerinin titizlikle yürütülmesini içermiştir. Elde edilen bulgular, ölçe?in sa?l?k alanında çal??an profesyonellerin sosyal medya kullan?m alışkanlıklar?n? geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçebildi?ini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Sa?l?kta sosyal medya kullan?m?, aile hekimi, mesleki geli?im, psikometrik geli?tirme, faktör analizi, güvenilirlik, geçerlik.

Yazarlar

Halil Volkan Tekayak

Amaç

Ak-Tek Sa?l?kta Sosyal Medya Kullan?m? Ölçe?i'nin temel amacı, sa?l?k profesyonellerinin sosyal medya platformlar?n? mesleki faaliyetler, bilgi payla??m? ve ki?isel geli?im bağlamında ne ölçüde ve ne şekilde kullandıklarını sistematik olarak de?erlendirecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Bu araç, özellikle aile hekimlerinin dijital ça?daki bilgi edinme ve ileti?im stratejilerini belirlemeye yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, sa?l?k hizmetlerinde teknolojinin ve sosyal etkile?im araçlar?n?n rolünü anlamak ve bu araçlar?n profesyonel ortamlara entegrasyonunun etkilerini ölçmek için bir temel sa?lamaktadır. Ölçe?in geli?tirilmesi, alandaki ölçme eksikli?ini gidermeye yönelik önemli bir adımdır.

Yapı (Ölçe?in Ölçtü?ü Yapı)

Ölçek, sa?l?k profesyonellerinin sosyal medyayı kullanma biçimlerini ve bu kullan?mın sonuçlar?nı yansıtan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Yapı, sosyal medya kullan?mının hem ki?isel hem de mesleki geli?im üzerindeki etkilerini kapsayacak şekilde tasarlanmıştır. Bu yapı, 5 farklı alt boyutta ele alınmıştır.

Bu be? alt boyut, sa?l?k profesyonellerinin bilgiye eri?im, meslekta?larla ileti?im, hasta e?itimi ve ki?isel s?n?rlar?n yönetimi gibi alanlardaki tutum ve davran??lar?n? kapsamaktadır. Ölçek, toplam 60 madde ile bu karma??k yap?y? detayl? bir ?ekilde de?erlendirme imkan? sunmaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i çal??malar? sonucunda, geli?tirme sürecinde temel al?nan kuramsal yap?yla tutarl?, güçlü bir be? faktörlü yap? elde edilmi?tir. Bu bulgu, ölçek maddelerinin, ölçülmesi amaçlanan yap?y? ba?ar?yla temsil etti?ini göstermektedir. Faktör yap?s?n?n aç?klay?c?l???, istatistiksel olarak yüksek düzeydedir.

Yap?lan geçerlik analizlerinde, be? faktörün toplam varyans?n % **60,38**'ini açıklad??? tespit edilmi?tir. Bu oran, psikometrik aç?dan ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün ve kuramsal modelle uyumunun oldukça iyi oldu?unu kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarl?l?k ve zamana kar?? karar?l?k (test-tekrar test) olmak üzere iki ana yöntemle incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k güvenilirlik katsay?s?, yayg?n olarak kullan?lan Cronbach's Alfa de?eri ile de?erlendirilmi?tir.

Bu analiz sonucunda, ölçe?in genel Cronbach's Alfa de?eri **.78** olarak bulunmu?tur, bu de?er kabul edilebilir düzeyde güçlü bir iç tutarl?l?k a?aret etmektedir. Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? karar?l???n? ölçen test tekrar test güvenilirlik katsay?s? ise **0,74** olarak raporlanm??t?, bu da ölçe?in tekrarl? ölçümlerde tutarl? sonuçlar verdi?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi a?amas?nda gerçekleştirilen faktör analizi, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karm??t?. Çal??ma, 60 maddenin be? temel faktör alt?nda topland??n? göstermi?tir. Bu be? faktörlü yap?, sosyal medya kullan?m?n?n sa?l?k profesyonelleri üzerindeki farklı yönlerini temsil etmektedir.

Faktörlerin açıklanan toplam varyans yüzdesi % **60,38** olup, bu durum ölçek maddelerinin büyük bir k?sm?n?n ortak yap?y? temsil etmede etkili oldu?unu kan?tlamaktadır. Bu güçlü faktör yap?s?, ölçe?in kuramsal temellerinin sa?lam oldu?unu ve yap? geçerli?ini destekledi?ini göstermektedir.

Enstrüman Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme

Format: Ölçek, 5 alt boyut ve toplam 60 maddeden olu?maktadır. Cevaplar, 5 seçenekli Likert tipi ölçek üzerinde derecelendirilmektedir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sa?l?k profesyonelleri.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Profesyonel meslek sahibi bireyler).

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in geli?tirilmesi ve geçerlik/güvenirlik çal??ması, aile hekimlerinin sosyal medya kullan?mlar?nın ki?isel ve mesleki geli?imlerine etkilerinin de?erlendirilmesi üzerine odaklanm??tır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim tipi tutum ve davran?? ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Sosyal medya, aile hekimli?i, mesleki geli?im, faktör analizi, güvenilirlik katsay?s?, psikometri, sa?l?k hizmetleri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Halil Volkan Tekayak

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: volkantekayak@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi T?p Fakültesi, Adana.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2017

?zinler ve Ücret: Ölçek, yayınlanm?? bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için do?rudan sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Tekayak, H. V. (2017). *Ak-Tek Sa?l?kta Sosyal Medya Kullan?m? Ölçe?i'nin geli?tirilmesi ve aile hekimlerinin sosyal medya kullan?mlar?nın ki?isel ve mesleki geli?imlerine etkilerinin de?erlendirilmesi*. (Yayınlanm?? Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi T?p Fakültesi,

Adana.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ak-tek-saglikta-sosyal-medya-kullanimi-olcegi-toad.pdf

Ak-Tek Sa?l?kta Sosyal Medya Kullan?m? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Ölçe?in 60 maddelik tam içeri?i, kaynak tezde yer almaktad?r. Bu kaynakta ölçek maddeleri do?rudan sa?lanmam??t?r.

5 alt boyut ve 60 maddeden olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM